

Kuvassa Otto ja Onni

Perhekoti Otto-Onnin

LAATUA LAPSEN JA NUOREN ARKEEN

- laatuajattelun lähtökohdista luodun toimintasuunnitelman toteutumisen arviointia käytännön kokemusten pohjalta

Sisällys

1. Taustaa
2. Henkilökunta
3. Kotipaikkamme
4. Lapsemme
5. Lastemme biologiset vanhemmat ja sukulaiset
6. Sijoittajakuntien kanssa tehtävä yhteistyö
7. Yhteistyökumppanit
8. Työmme on tavoitteellista
9. Työtapoja ja menetelmiä
10. Perhekodin arkielämää

Sisältää lisäksi:

Lääkehuoltosuunnitelma

Henkilöstön perehdyttämissuunnitelma

Henkilöstö voimavarana

1. Taustaa

Kun laadimme aloittelevalla perhekodillemme talvella 2007 toimintasuunnitelmaa päätimme jo silloin, että suunnitelmasta on oltava luettavissa se, että toimintaa on suunniteltu ja harkittu todella kauan. Tänä keväänä tulee jo 23 vuotta siitä, kun aloimme keskustella perhekodin perustamisesta. Vuosien varrella ajatukset täsmentyivät näiden käymiemme ”arvokeskustelujen” pohjalta ja tiivistyivät siksi malliksi, jonka kirjasimme toimintasuunnitelmaksi. Hankimme luonnollisesti tulevan toimintamme tueksi tietoa lastensuojelusta, siihen liittyvistä laeista, jo toiminnassa olevien perhekotien ja lastensuojelulaitosten kokemuksista ja käytänteistä. ”Laatutyö” oli lähtökohtana toimintasuunnitelmamme laatimiselle. Emme käy tässä kertaamaan laadun käsitteistöä, teoriapohjaa tai malleja. Arvioimme perhekotimme laatua toimintasuunnitelmamme toteutumien pohjalta. Olemme kirjanneet toimintasuunnitelmiimme ja tähän asiakirjaan myös perhekotitoimintaan liittyviä prosesseja. Palvelumme laadukkuuden mittareina on käytetty mm. sitä, kuinka hyvin lastensuojelulain asettamat vaatimukset toteutuvat yksikössämme.

2. Henkilökunta

Alusta asti oli selvää, että yksikkömme on ammatillinen perhe koti, jossa me sijaisvanhemmat itse asumme. Koska meillä itsellämme ei vielä tuolloin ollut perhe kotitoimintaan vaadittavaa lastensuojelukokemusta, palkkasimme kodillemme vastaavan hoitajan, jolla oli tarvittava kokemus ja koulutus. Kun vastaava hoitajamme siirtyi kahden vuoden työrupeaman jälkeen uusiin haasteisiin olimme jo hankkineet työssä tarvittavan kokemuksen. Perheen vanhemmista Heljällä oli lisäksi vaadittu koulutus pohja, joten hän saattoi ottaa vastuuhenkilön tehtävät hoitaakseen. Pasilla oli pohjalla sosiaalialan toiseen asteen tutkinto ja kokemusta kodinomaisen asumisyksikön työstä, joten kaikki edellytykset ammatilliseen perhe kotitoimintaan ovat olemassa.

Perhekodin kaikilla aikuisilla on yhtenäinen näkemys lasten kasvatuksesta; lapsi ja nuori tarvitsee rajoja ja rakkautta kasvunsa ja kehityksensä peruspilareiksi. Jos yhteistä arvomaailmaamme pitäisi kuvata parilla sanalla, se olisi: ”turvallinen kasvuympäristö”.

3. Kotipaikkamme

Alusta asti oli selvää, että perhekotimme sijaitsee paikassa, jossa meille sijoitettavilla lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus elää normaalia lapsen ja nuoren elämää. Kotimme lähellä on hyvät koulupalvelut, terveystalvelut ja harrastusmahdollisuuksia. Erityisen tärkeää on se, että he voivat muiden lasten ja nuorten tavoin kiinnittyä tähän asuinympäristöönsä; heille muodostuu luontevasti ystävyys- ja kaverisuhteita; kaverit vierailevat ja yöpyvät meillä ja meidän nuoremme vierailevat ja yöpyvät kavereillaan. Sääntöihin toki kuuluu se, että näistä vierailu- ja yöpymisasioista sovitaan ystävien ja kavereiden vanhempien kanssa yhdessä.

Lapset ja nuoret ovat löytäneet mieluisia harrastuksia Heinolasta. Nykyisillä lapsilla on ollut mahdollista jatkaa niitä harrastuksia, joita he olivat harrastaneet jo ennen perhekotiin muuttoa. Heitä on tarvittaessa kuljetettu kotoa käsin kauemmaksikin harrastamaan.

Olemme viettäneet perhelomia säännöllisesti mökillä, jota meidän on ollut mahdollista vuokrata. Oma saarimökkimme osoittautui liian pieneksi tähän tarpeeseen, mutta olemme muutaman kerran lomailleet myös siellä.

Nuoret ovat itse saaneet vaikuttaa lomanviettopaikan valintaan ja he ovat itse olleet innostuneita vuokramökillä lomailuun, kun siellä on voinut harrastaa monenlaisia asioita.

Kolmen toimintavuoden aikana asuinympäristömme on osoittautunut monella tavoin mainioksi paikaksi asua. Esimerkiksi tonttinaapurimme ovat ottaneet meidät erityisen hyvin vastaan ja teemme heidän kanssaan paljonkin yhteistyötä.

4. Lapsemme/nuoremme

Saimme lääninhallitukselta luvan ottaa kotiimme kuusi sijoitettua lasta ja/ tai nuorta. Olemme kuitenkin toistaiseksi halunneet pitää perhekotimme niin pienenä yksikkönä kuin se on ollut mahdollista. Ehkä myöhemmässä vaiheessa voimme harkita yhden lisäpaikan täyttämistä, mikäli

palveluntilaajilla on tarvetta esim. sisarusten sijoittamiselle. Perhekodissamme asuu tällä hetkellä kolme 13-17-vuotiasta nuorta.

Olemme olleet erittäin tyytyväisiä siihen, että tavoitteemme mahdollisimman normaalista kasvuympäristöstä on tähän mennessä toteutunut. Jokainen nuoristamme on löytänyt ystäviä, kavereita ja harrastuksia.

Olemme halunneet myös tukea entisiä ystävyysuhteita ja nuoret pitävätkin säännöllisesti yhteyttä kotipaikkakunnan ystäviin ja heitä on vierailut meillä ja he ovat vierailleet ystäviensä luona, mutta jälleen aikuisten sopimusten pohjalta.

Koulujen kanssa yhteistyö on sujunut kiitettävästi. Koulunkäynti on tärkeä osa lapsen ja nuoren elämää, kasvua ja kehitystä. Kouluyhteistyöhön on ollut erittäin tärkeää panostaa. Heinolassa on käytössä Internetin välityksellä toimiva Wilma-järjestelmä, jonka avulla on ollut helppo seurata nuorten koulutilannetta ja pitää yhteyttä opettajiin ja oppilashuoltohenkilöstöön. Opetus- ja oppilashuoltohenkilöstölle on annettava kiitos siitä, että saamme hyvin nopeasti niin hyvän kuin sen huononkin palautteen kotiin ja pystymme reagoimaan myös täällä kotona nopeasti. Nuorista on ollut turvallista havaita, että aikuiset ovat tietoisia heidän toiminnastaan. He ovat pikku hiljaa oppineet jo siihen, että kertovat ikävätkin asiat ennen kuin me luemme ne Wilmasta. Tähän perustuen tiedämme tukea, palkita ja myös rangaista asioista, jotka ovat nuorellakin ”tuoreessa muistissa”.

5. Lastemme /nuortemme biologiset vanhemmat ja sukulaiset

Keskimäärin kaksi kertaa vuodessa pidettävissä asiakasneuvotteluissa teemme yhdessä biologisten vanhempien ja sosiaalityöntekijöiden suunnitelmat siitä, miten lapsi/nuori tapaa vanhempiaan ja sukulaisiaan. Miltei alusta asti olemme pyrkineet siihen, että asiakaspalavereissa sovittaisiin vain tapaamisten periaatteista ja jaksotuksesta, mutta että voisimme sopia tarkemmista aikatauluista ja tapaamispaikoista vanhempien ja lasten/nuorten kesken yhteistyössä ja olemme kokeneet onnistuneemme pyrkimyksessämme. Olemme kuulleet erityisesti nuortemme mielipidettä ja toiveita tapaamisten suhteen.

Jos jostain syystä lapsen/nuoren ja vanhempien tapaaminen peruuntuu tai tulee sellainen tilanne, että tapaaminen jommankumman osapuolen taholta esitetään keskeytettäväksi tai jonkun kolmannen osapuolen taholta tapaaminen ilmoitetaan lapsen/nuoren etua ja/tai turvallisuutta

vaarantavaksi, lapsi/nuori palaa välittömästi perhekotiin. Mahdollisesti tarvittavasta kuljetuksesta huolehtii perhekoti.

Olemme tukeneet lapsia olemaan tapaamisten lisäksi yhteydessä biologisiin vanhempiinsa ja päinvastoin. Jokaiselle lapselle on ikänsä ja tilanteensa puolesta ollut mahdollista hankkia matkapuhelin, joten yhteydenpito vanhempiin on nuoren niin halutessa vaivatonta. Ainoastaan soittoajoista on sovittu siten, että soittamisen täytyy tapahtua muulloin kuin nukkumisaikana. Lapset ja nuoret voivat olla vanhempiinsa yhteydessä myös sähköpostitse tai esim. kirjeitse.

Luonnollisesti yhteydenpito suunnitellaan kunkin lapsen ja nuoren kohdalla yksilöllisesti ja yhteistyössä.

Tulemme syksyllä 2010 pyytämään nuorten biologisilta vanhemmilta kirjallista palautetta yhteistyötämme ja toiminnastamme.

Myös muihin sukulaisiin olemme yhteydessä ja järjestetään mahdollisuuksia tavata sukulaisia. Sukulaisissa vierailaan ja sukulaisilla on mahdollisuus vieraila meillä. Lasten, nuorten ja heidän sukulaistensa merkkipäivät ja juhlat on huomioitu perhekodin toiminnassa. Nuoret ovat voineet kutsua halutessaan sukulaisiaan ja ystäviään (kauempaakin) perhekotiin ja on järjestetty mahdollisuus osallistua omien sukulaisten ja ystävien juhliin toisillakin paikkakunnilla. Suunnittelussa on otettu huomioon lapsen/nuoren ikä ja tilanne.

Lapsilla/nuorilla on ollut näiden kolmen vuoden aikana mahdollisuus tutustua myös perhekodin vanhempien biologisiin lapsiin, heidän perheisiinsä ja muihin sukulaisiin. Olemme yhdessä vierailleet sukulaistemme luona ja sukulaiset meillä. Lapsemme perheineen vierailevat luonnollisesti luonamme säännöllisesti. Meillä kyläilee myös ystäviä ja naapureita ja me kyläilemme välillä koko porukalla ystävien luona. Toisin sanoen olemme halunneet luoda kodin, joka on oikeasti koti meille kaikille.

6. Sijoittajakuntien kanssa tehtävä yhteistyö

Sijoitusprosessi perhekotiimme:

- sijoittajakunnan sosiaalityöntekijän paikkatiedustelu ja tutustumiskäynti
Jos sijoittajakunnan ja kotimme tavoitteet ja tarpeet kohtaavat
- järjestetään lapselle/nuorelle tutustumiskäynti perhekotiimme
(mahdollisuuksien mukaan vanhempien kanssa)

- perhekoti tekee alustavat tiedustelut esim. koulupaikasta ja mahdollisesti tarvittavien tukipalveluiden saatavuudesta

Prosessin edetessä järjestetään lapselle/nuorelle

- muutaman päivän tutustumisjakso (tarvittaessa jaksoja) kodissamme, jolloin on mahdollisuus tutustua kotimme aikuisiin ja muihin lapsiin ja lemmikkeihin
- Jos sijoituksesta on olemassa alustava sopimus, voidaan lapsen/nuoren kanssa käydä tutustumassa tulevaan kouluun tutustumisjakson aikana ja selvitellä toivottuja harrastusmahdollisuuksia
- Lapsen/nuoren kanssa suunnitellaan ja mahdollisesti myös toteutetaan oman huoneen kalustamista ja sisustamista
- Asiakastapaamisessa, jossa sovitaan sijoituksesta, sovitaan yhteistyömuodoista, käytänteistä ja käytännön järjestelyistä yhdessä sosiaalityöntekijöiden, lapsen/nuoren, hänen vanhempiansa ja perhekodin kanssa.
- Lapsen/nuoren tutustumiskäyntien ja – jaksojen aikana ja perhekotiin kotiutumisen alkuvaiheessa perhekodin vanhemmat ovat läsnä lapsen/nuoren arjessa.

Yhteistyön tekemisen prosessi:

Teemme lapsen/nuoren sijoittajakunnan aktiivista ja säännöllistä yhteistyötä:

- Asiakassuunnitelman neuvottelut, joihin osallistuvat lapsi/nuori, heidän biologiset vanhempansa, lapsen /nuoren omat sosiaali- ja perhetyöntekijät ja perhekodin aikuiset ja tarvittaessa muitakin henkilöitä, pidetään vähintään kaksi kertaa vuodessa joko kotipaikkakunnalla tai meillä perhekodissa. Neuvotteluissa ”päivitetään” lapsen/nuoren tilanne, kerrotaan kasvatus- ja hoitosuunnitelmiin asetetuista tavoitteista ja sovitaan biologisten vanhempien tapaamisten periaatteista ja tarvittaessa myös ajankohdista. Sosiaalityöntekijät laativat neuvotteluista muistion. Enne neuvottelua lapselle/nuorelle tarjotaan tilaisuutta keskustella yksityisesti omien sosiaalityöntekijöidensä kanssa.
- Raportoimme lapsen/nuoren tilanteesta sijoittajakunnan sopimuksessa edellyttämällä tavalla
- Keskustelemme sijoittajakunnan sosiaali- ja perhetyöntekijöiden kanssa lasten/nuorten elämään ja eri elämäntilanteisiin liittyvistä kysymyksistä tarvittaessa myös säännöllisten asiakastapaamisten, tarkastuskäyntien ja raportoinnin välillä.

- Sijoittajakunnan sosiaalityöntekijöihin olemme myös yhteydessä erilaisissa lupa-asioissa
- Olemme syksyllä 2010 pyytämässä sijoittajakuntien sosiaalityöntekijöiltä palveluntuottajana kirjallista palautetta toiminnastamme

7. Yhteistyökumppanit

Aiemmin on tullut jo käsiteltäviä kouluysteistyötä, yhteistyötä vanhempien ja sukulaisten kanssa ja sijoittaneen kunnan sosiaalityöntekijöiden kanssa. Edellisten lisäksi tässä työssä syntyy paljon yhteistyötahoja lasten harrastusten, terapiatoiminnan ja kaverisuhteiden kautta. Haluamme olla edistämässä avointa ja rakentavaa yhteistyötä kaikkien niiden tahojen kanssa, jotka toimivat kanssamme arjessa meille sijoitettujen lasten ja nuorten parhaaksi, kuitenkin nuortemme yksityisyyttä kunnioittaen. Emme halua eristäytyä omaksi erilliseksi saarekkeeksemme vaan haluamme elää normaalia arkea muiden joukossa.

8. Työmme on tavoitteellista

Kodin kasvatus- ja hoitoprosessi koostuu seuraavista asioista (toimintasuunnitelman tavoitteisiin viitaten)

- Laadimme jokaiselle lapselle/nuorelle yhteistyössä hänen kanssaan yksilöllisen hoito- ja kasvatussuunnitelman, jota tarkistamme säännöllisin väliajoin
- Huolehdimme siitä, että meille sijoitetun lapsen /nuoren ”koulupolku” on hyvin suunniteltu. Tuemme lapsen/nuoren koulunkäyntiä kaikin tavoin ja teemme yhteistyötä koulun kanssa. Hankimme oppimisen tueksi tarvittavia apuvälineitä, jos ne eivät kuulu koulun hankittavaksi. Vastaamme toisen asteen opetuksen kirja- ym. tarvikekustannuksista. Seuraamme Wilma-järjestelmän avulla lastemme ja nuortemme koulunkäyntiä päivittäin, autamme tarvittaessa kotitehtävissä ja kokeisiin valmistautumisessa. Osallistumme koulun järjestämiin vanhempainiltoihin. Tarvittaessa voimme myös järjestää tilapäistä

kotiopetusta. (kts. toimintasuunnitelmamme yleiset periaatteet koulunkäynnin tukemisessa)

- Tavoitteenamme on, että lapsi/nuori etenee opinnoissaan siten, että pääsee jatko-opintoihin ja sitä kautta työelämään, jolloin itsenäistymiselle on entistä paremmat lähtökohdat
- Omaohjaajajärjestelmää perhekodissamme toimii yksikön pienestä kosta johtuen siten, että olemme jakaneet ohjausvastuuta omien vahvuksiemme, osaamisalueittemme ja sukupuolemme mukaisesti. Kasvatuskeskusteluihin osallistuvat aina vähintään molemmat perhekodin vanhemmista ja usein työntekijäkin. Samoin hoito- ja kasvatussuunnitelman laatimiseen ja päivittämiseen. Molemmat vanhemmat pyrkivät olemaan lapselle/nuorelle merkittävässä tapahtumissa, neuvotteluissa ja tilanteissa läsnä. Perhekotimme on niin pieni yksikkö, että jokaisen kodin aikuisen on perehdyttävä jokaisen lapsen tilanteeseen.
- Normaalin perusterveydenhuoltoon kuuluvien palvelujen lisäksi huolehdimme siitä, että lapsi/nuori saisi tarvitsemaansa kuntoutusta ja/tai muita tukipalveluja. Osallistumme tarpeen mukaan lapsen/nuoren kuntoutukseen. Huolehdimme kuntoutuksesta ja terapiasta aiheutuvista matkakuluista.
- Ohjaamme lasta/nuorta toisten ihmisten kunnioittamiseen, hyviin tapoihin ja yhteisesti sovittujen sääntöjen noudattamiseen kaikkialla
- Ohjaamme lasta/nuorta oman ja toisten työn kunnioittamiseen, oma-aloitteisuuteen ja työn tekemiseen
- Kasvatamme lasta/nuorta mahdollisimman itsenäisesti toimeentulevaksi ja terveen itsetunnon omaavaksi yhteiskunnan jäseneksi

Sijoituksen päättymisprosessi:

Pyrimme ennen lapsen/nuoren meille sijoittamista paneutumaan hänen tilanteeseensa huolella ja arvioimaan hyvin realistisesti sitä, pystyykö perhekotimme vastaamaan sijoitettavan lapsen/nuoren tarpeisiin.

Jos kuitenkin käy niin, että yhteistyössä lapsen/nuoren sosiaalityöntekijöiden ja muiden asiantuntijoiden sekä lapsen biologisten vanhempien kanssa päädyimme siihen ratkaisuun, että emme pysty vastaamaan riittävällä tavalla lapsen/nuoren tarpeisiin, pyrimme toimimaan siten, että lapselle/nuorelle aiheutuisi mahdollisimman vähän haittaa siirtymävaiheessa.

- Arvioimme tarkkaan yhdessä sijoituskunnan sosiaali- ja perhetyön aikuisten ja mahdollisesti muiden lapsen/nuoren kanssa työskentelevien asiantuntijoiden kanssa sijoitusprosessin päättymisen vaikutuksia lapseen/nuoreen ja suunnittelemme huolella jatkosijoituksen ja sen, miten lasta/nuorta valmistellaan muutokseen
- Tuemme tarvittaessa kaikin mahdollisin tavoin lasta/nuorta hänen kotiutumiseensa uuteen sijaishuoltopaikkaan tmv. paikkaan
- Pidämme lapseen/nuoreen jatkossakin yhteyttä (riippuen luonnollisesti lapsen/nuoren halukkuudesta yhteistyöhön)

Kun sijoitus päättyy iän myötä:

Kun nuorella alkaa olla ikää, edellytyksiä, motivaatiota ja rohkeutta harjoitella itsenäistymistä, voimme perhekodin tilojen puitteissa ruveta sitä ohjatusti toteuttamaan

- Nuori muuttaa vuorollaan perhekotimme omalla sisäänkäynnillä varustettuun kaksioon, jossa hän pääsee turvallisesti harjoittelemaan itsenäistymistaitoja ts.
 - hankkii perhekodin antamalla määrärahoilla aamu- ja iltapalatarpeet itselleen ja valmistaa itselleen aamu- ja iltapalan
 - huolehtii pyykinhuollostaan ts. lajittelee ja pesee pyykkinsä yhteisissä pyykinpesutiloissa
 - huolehtii kaksion siivoamisesta, tiskeistä ja roskien lajittelusta ja niiden viemisestä roska-astioihin
 - huolehtii siitä, että menee ajoissa nukkumaan ja herää ajoissa ehtiäkseen aamupalan nautittuaan kouluun/töihin
 - huolehtii edelleen vastuullisesti koulutehtävistään
 - noudattaa edelleen sovittuja sääntöjä
 - syö pääateriat edelleen muun perheen kanssa
 - osallistuu perhekodin toimintaan edellä lueteltuja itsenäistymistoimintoja lukuun ottamatta

Aikuiset ohjaavat ja valvovat itsenäistymisharjoittelua.

Ennen täysi-ikäiseksi tuloaan nuorta on pyritty ohjaamaan myös siten, että

- nuori on edennyt opinnoissaan siten, että pääsee perusopetuksesta tai yleissivistävistä toiseen asteen opinnoista ammattiin valmistaviin jatko-opintoihin ja sitä kautta työelämään, jolloin itsenäistymiselle on entistä paremmat lähtökohdat

Kun nuori alkaa lähestyä täysi-ikäisyyttä, laaditaan hänelle yhteistyössä sijoittajakunnan sosiaalityöntekijöiden ja nuoren biologisten vanhempien

kanssa jälkihuoltosuunnitelma, jossa määritellään, kuka nuoren jälkihuollosta hänen täysi-ikäiseksi tultuaan huolehtii.

Perhekodin kanta jälkihuoltoprosessiin on seuraava:

- nuoren siirtäminen jälkihuoltoasiakkaaksi suunnitellaan yksilöllisesti siten, että tarvittaessa jälkihuolto aloitettaisiin aikaisintaan siinä vaiheessa, kun hän on saanut toisen asteen tutkintonsa valmiiksi, vaikka hän olisikin jo saavuttanut täysi-ikäisyyden .
- perhekotimme voi vastata nuoren jälkihuollosta, jos nuori asettuu asumaan ja opiskelemaan lähelle perhekotiamme, jolloin se on käytännössä mahdollista
- huolimatta siitä, vastaako perhekotimme jälkihuollosta vai ei, pyrimme omalta osaltamme vaikuttamaan siihen, ettei yhteys nuoreen katkeaisi vaan säilyisi samalla tavalla kuin se on säilynyt biologisiin lapsiimme. Jälkihuoltovastuussa pyrimme kaikin tavoin ohjaamaan nuorta tulemaan itsenäistymisessä ja vastuulliseksi aikuiseksi kasvamisessa; että hän oppisi
 - huolehtimaan itsenäisesti raha-asioistaan, kodinhoidosta, ruokahuollosta, terveydestä yms.
 - löytämään elämäntilanteeseen sopivan asumismuodon ja löytäisi asunnon

ja jatkaisi opiskelua tai hankkisi työpaikan tullakseen jatkossa mahdollisimman itsenäisesti toimeen

Jos jälkihuolto ei jostain syystä toimi siten kuin sen tulisi jälkihuollolle yhdessä asetettujen tavoitteiden mukaan toimia

- olemme välittömästi yhteydessä nuoren omiin sosiaalityöntekijöihin jälkihuoltosuunnitelman muuttamiseksi siten, että nuori saa tarvitsemansa tuen

9. Työtapoja ja menetelmiä

Perhekodissamme järjestetään yksilöllisten hoito- ja kasvatussuunnitelmapalaverien lisäksi n. kerran kuukaudessa **perhepalavereita**, joiden tarkoituksena on sopia yhteisistä käytänteistä, aikataulutuksista ja säännöistä. Perhepalavereita ohjaavat aikuiset, mutta lapset voivat vaikuttaa perhekotien yhteisten sääntöjen ja käytänteiden luomiseen.

Pienuhkonä perhekotiüksikkönä olemme sopineet, että kaikki normaalista viikko-ohjelmasta poikkeavat tapahtumat ja menot merkitään yhteisessä käytössä olevaan kalenteriin. Nuorten lukujärjestykset ja harrastusaikataulut

sekä koeaikataulut ovat myöskin kaikkien nähtävillä. Lomat ja lomamatkat suunnitellaan yhdessä aikuisten ohjauksessa.

Perhekodin aikuiset käyvät keskimäärin kerran kuukaudessa **ryhmätyönohjauksessa**. Perhekodin aikuiset pitävät yhteisiä suunnittelu- ja arviointipalavereita. Aikuiset päivittävät tietojaan osallistumalla erilaisiin alan koulutuksiin ja tutustumalla alan liittyvään kirjallisuuteen.

Perhekotivanhemmat ovat pääsääntöisesti läsnä lasten ja nuorten arjessa. Vanhemmilla on yleensä kerran kuukaudessa vapaa viikonloppu ja kolme vapaailtaa, jolloin perhekodin toiminnasta vastaa perhekodin työntekijä. Vakiovapaiden lisäksi vanhemmilla on ollut 2-3 pidennettyä viikonloppuvapaata vuodessa.

Perhekodilla on olemassa luotettavia varahenkilöitä, jos työntekijä esim. sairastuu vanhempien ollessa kauempana lomamatkalla eikä paluu kotiin ole välittömästi mahdollista. Varatoimenpiteistä sovitaan ennakkoon. Tarvittaessa perhekodin vanhemmat keskeyttävät lomansa ja vapaansa.

Perhekodin vanhempien toimintaideologia perustuu **vanhemmuuden roolikartan** viiteen osa-alueeseen:

- Elämänopettaja
- Rakkauden antaja
- Huoltaja
- Rajojen asettaja
- Ihmissuhdeosaaja

10. Perhekodin arkielämää

Perhekodin arki luodaan sellaiseksi, että lapsi/nuori voi kokea olonsa turvalliseksi

Keskeisiä lähtökohtia

- on yhdessä sovitut selkeät säännöt
- säännöllinen vuorokausi- ja viikkorytmi myös loma-aikoina
- sovitut ruokailuajat
- selkeät kotiintuloajat
- TV:n katselua ja tietokoneen käyttöä valvotaan (sovitut ikä- ja aikarajat)
- aikuiset tietävät, missä lapsi/nuori on ja kenen seurassa

- sovittu kuukausirahakäytäntö
- kodin päivittäisiin askareisiin osallistuminen
- oman huoneen järjestyksestä huolehtiminen
- sovitut nukkumaanmenoajat

Huolehdimme luonnollisesti siitä, että perushoitoon ja huolenpitoon sisältyy:

- riittävä ja monipuolinen ravinto (huomioitu allergiat ja rajoitukset)
- riittävä lepo
- hygienia (hygieniatuotteet, parturi- ja kampaajakäynnit)
- asianmukainen ikätasoa vastaava vaatetus
- matkapuhelimesta ja sen käytöstä aiheutuvat kohtuulliset kustannukset
- sosiaalisen vuorovaikutuksen tukeminen
- ikätasoisien vastuun ottamisen tukeminen
- elämäntaitojen opetteluun tukeminen

Nuorillamme on tällä hetkellä heidän omaan ehdotukseensa perustuen viikon kerrallaan kestävät keittiövuorot, johon sisältyy:

- pöydän kattamiset
- pöydän raivaamiset ja siistimiset
- astianpesukoneen päälle laittamisesta huolehtiminen (jokainen laittaa omat astiansa astianpesukoneeseen)
- astianpesukoneen tyhjentämiset
- roskien huolehtiminen jäteastioihin

Lisäksi nuoret siivoavat viikoittain oman huoneensa, petaavat aamuisin sänkyänsä ja vaihtavat säännöllisin väliajoin sänkyänsä lakanat. Nuoret huolehtivat likapyykkinsä pesuun ja puhtaat pyykki kaappeihinsa ja vanhimmat harjoittelevat pyykinpesua. Jokaisella nuorella on mahdollisuus aina halutessaan osallistua ruuanlaittoon ja leipomiseen. Myös ruokaostoksilla käyntiä on harjoiteltu nuorten kanssa ja he ovat myös itsenäisesti käyneet tekemässä ruokaostoksia perhekodin lukuun.

Jokainen nuori saa kuukausirahan. Pientä lisäansioita voi hankkia esim. yhteisten tilojen siivoamisesta, koiran ulkoiluttamisesta ja siistimisestä, lumitöiden teossa auttamisesta, kukkien kastelusta, toisen nuoren auttamisesta esim. kokeisiin valmistuttaessa jne.

Nuoret ovat saaneet harjoitella myös omien vaatteittensa hankkimista siten, että heille on annettu rahaa ja he ovat käyneet itsenäisesti (yleensä toisen perhekotinuoren tai kaverin kanssa) ne ostamassa. Isommissa ostoksissa on

aikuinen ollut ohjaamassa (esim. takit ja kengät). Nuori huolehtii kuiteista ja vaihtorahoista.

Perhekoti on maksanut kaikki harrastukset ja niihin liittyvät lupamaksut ja kuljetukset.

Nuori on saanut päättää kuukausirahansa käytöstä itsenäisesti. Aikuiset ovat ainoastaan ohjanneet rahankäyttöä siten, ettei se menisi mihinkään nuorelle vahingolliseen tarkoitukseen (esim. tupakkaan, alkoholiin tai rahapeleihin).

Lääkehoidon toteuttamissuunnitelma:

Lääkevastaavana toimii perhekodin vanhemmista Pasi Kivivuori.

Lukollinen lääkekaappi on sijoitettu vanhempien makuuhuoneeseen ja avaimia säilytetään lukitun arkistokaapin avaimien kanssa paikassa, jonka vain perhekodin aikuiset tietävät.

Lääkkeet lapselle/nuorelle antaa ja annostelee aikuinen ohjeiden ja reseptilääkkeiden kyseessä ollessa lääkärin määräämän ohjeistuksen mukaisesti.

Henkilöstön perehdyttäminen

Niin vakituiset kuin varahenkilötkin kutsutaan tutustumaan perhekodin elämään ja lapsiin ja nuoriin jo ennen varsinaisen työskentelyn aloittamista.

Työskentelyn alussa perhekodin vanhemmat ovat läsnä perehdyttämässä uutta työntekijää perhekodin tehtäviin, ohjaustoimintaan, sääntöihin, päivä- ja viikko-ohjelmiin turvaohjeisiin ja lääkehuoltoon. Työntekijä tutustutetaan lapsen/nuoren kasvatus- ja hoitosuunnitelmaan ja kerrotaan nuoren tilanteesta. Perhekodilla on koottuna kansio, johon jokaisesta nuoresta on koottu keskeiset, kasvatuksen ja hoidon kannalta oleelliset asiat. Lisäksi jokaisella nuorella on oma henkilökohtainen kansionsa tärkeille papereille ja todistuksille. Niitä säilytetään lukollisessa, paloturvallisessa arkistokaapissa.

Perhekodin vanhemmat luovat aktiivisesti tilanteita, joissa työntekijän on mahdollista tutustua jokaiseen nuoreen/lapseen henkilökohtaisesti ja joissa hänellä on tilaisuus luoda heihin jokaiseen mahdollisimman läheinen ja luottamuksellinen suhde.

Työntekijä on mahdollisuuksien mukaan mukana asiakassuunnitelmaneuvoittelussa, hoito- ja kasvatussuunnitelmien laadinnassa ja päivityksissä.

Aina kun perhekodin vanhemmat ovat lähdössä lomille ja vapaille, pidetään aikuisten ja lasten ja nuorten kesken perhepalaveri, jossa kerrataan vanhempien poissaolon aikainen perhekodin ohjelma ja se kirjataan ja asetetaan siten, että se on kaikkien nähtävillä.

Perhekodin työntekijää perehdytetään myös tarvittavaan talotekniikkaan ja tarvittavien laitteiden ja koneiden käyttöön.

Perehdyttämiseen liittyy myös perhekodin toimintaan liittyvien lakeihin ja säädöksiin tutustuttaminen. Henkilöstön käyttöön on hankittu keskeinen lainsäädäntö ja henkilöstön käytössä on myös tietokone, josta voi tarvittaessa hakea tietoa.

Toiselta paikkakunnalta tulevaa työntekijää tutustutetaan myös asuinympäristöön ja opastetaan, missä sijaitsevat perhekodin toiminnan kannalta keskeiset palvelut.

Henkilöstö voimavarana

Perhekotityön erittäin tärkeä voimavara on motivoitunut ja sitoutunut henkilöstö.

Perhekodin vanhemmuus on ympärivuorokautista työtä. Jaksamisen yhtenä edellytyksenä on se, että välillä on osattava ja pystyttävä irrottautumaan kodista ja lapsista. Vanhemmille on pyritty järjestämään kuukaudessa keskimäärin yksi vapaa viikonloppu ja 3 vapaailtaa. Aina sitä toki ei ole voinut toteuttaa. Lisäksi vanhemmille on pyritty järjestämään vuoden aikana pari pidennettyä viikonloppuvapaata.

Perhekotimme palveluksessa on ollut yksi työntekijä ja muutama varahenkilö, joista yksi käy miltei viikoittain tekemässä muutaman työtunnin.

Vakinaiselle henkilökunnalle (vanhemmat mukaan lukien) on järjestetty **työterveyshuolto** Heinolan lääkärikeskuksessa. Sopimukseen kuuluu perustyöterveyshuollon lisäksi lääkärikeskuksen erikoislääkäripalvelut ja fysioterapiapalvelut työterveyslääkäriin läheteellä.

Pienessä yksikössä **työvuorot**, lomat ja vapaat on helppo suunnitella yhteistyössä, jolloin kaikkien toiveet ja elämäntilanteet voidaan paremmin huomioida.

Perhekodin aikuiset suunnittelevat työtään yhdessä. Miltei päivittäin kokoonnutaan saman pöydän ääreen vaihtamaan ajatuksia, suunnittelemaan aikatauluja ja sopimaan tulevista työtehtävistä. Pienessä yksikössä tärkeää on se, että kaikki osaavat tarvittaessa **jousta**. Perhekodin aikuisten kesken on vallittava **hyvä yhteishenki ja keskinäinen luottamus**. Siksi kaikista asioista on voitava keskustella avoimesti ja tasavertaisesti. **Työnohjaus** on tärkeä tukimuoto perhekotityössä. Työyhteisömme osallistuu työnohjaukseen vähintään kerran kuukaudessa ja meillä on ollut sama työnohjaaja alusta saakka.

Olemme pyrkinneet järjestämään henkilökunnalle erilaista **virkestystoimintaa** yhdessä tai erikseen. Työntekijällä on ollut mahdollisuus vanhempien ohella halutessaan osallistua erilaisiin koulutuksiin. **Kouluttautuminen** antaa toisaalta eväitä työntekoon ja sitä kautta **työssä jaksamiseen**.

Perhekotityössä työntekijälle kuten myös perhekodin jäsenille on erittäin haasteellista se, että työntekijä tulee tavallaan kodin ”ulkopuolelta” töihin perhekotiin. Tähän asiaan on kiinnitettävä niin rekrytointitilanteessa kuin työsuhteen syntymisen jälkeenkin erityistä huomiota. Perhekodin

vastuukysymykset on oltava tarkkaan mietittyinä ja ne on tuotava esille jo rekrytointitilanteessa.

Olemme perhekodissamme pyrkineet kannustamaan niin aikuisia kuin nuoriakin **käyttämään vahvuuksiaan** perhe-elämämme iloksi ja hyödyksi. Sama koskee luonnollisesti työntekijöitä. Jos joku on kiinnostunut leipomisesta, niin siihen perhekodissa on aina tilaus ja sitä on mukava tehdä myös porukalla. Tai puutarhanhoitoa tai ruuanlaittoa tai askartelua.... !

Työntekijä hakeutuu työhön ensisijaisesti ansaitakseen toimeentulonsa. Olemme ottaneet työntekijän aiemman **kokemuksen** huomioon palkkaa määriteltäessä. Muilta osin noudatamme **Yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimusta**.

